

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, dnia 14 lutego 2020 r.

DIH-4.709.45.2019.TN

DECYZJA DIH-IV-8/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), zwanej dalej „KPA”, art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania z dnia 2 grudnia 2019 r. wniesionego przez Pełnomocnika strony Jeronimo Martins Polska S.A., z siedzibą w Kostrzynie, od decyzji Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim (sygn. akt ŻG.8361.23.2019.AD) z dnia 18 listopada 2019 r., wydanej w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. kary pieniężnej w wysokości 7 000 zł (siedem tysięcy złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług z dnia 9 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen” tj. z uwagi na niewidoczność w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych produktów, nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe oraz niewidoczne ceny w miejscu sprzedaży detalicznej,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W dniu 6 grudnia 2019 r. do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, zwanego dalej „Lubuskim WIIH” wpłynęło odwołanie z dnia 2 grudnia 2019 r., które zostało wniesione przez Pełnomocnika reprezentującego Jeronimo Martins Polska S.A., od decyzji Lubuskiego WIIH (sygn. akt ŻG.8361.23.2019.AD) z dnia 18 listopada 2019 r., wydanej w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. kary pieniężnej w wysokości 7 000 zł z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. z uwagi na niewidoczność w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen

jednostkowych produktów, nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe oraz niewidoczne ceny w miejscu sprzedaży detalicznej.

Decyzja Lubuskiego WIIH została doręczona Stronie w dniu 20 listopada 2019 r., natomiast odwołanie zostało nadane u operatora publicznego usług pocztowych w dniu 3 grudnia 2019 r. Pismem z dnia 11 grudnia 2019 r. Lubuski WIIH przekazał przedmiotowe odwołanie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”.

W dniach 9 - 28 maja 2019 r. w granicach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr ŻG.033.2019 z dnia 9 maja 2019 r., inspektorzy Lubuskiego WIIH przeprowadzili kontrolę w Sklepie Biedronka nr 1898 przy ul. Matejki 46, w Gorzowie Wielkopolskim, należącym do przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. Kontrola została poprzedzona zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 8 kwietnia 2019 r. i została przeprowadzona na podstawie art. 3 ust. 1 pkt. 1 i 6 ustawy o Inspekcji Handlowej. Ustalenia kontroli udokumentowano w protokole z dnia 28 maja 2019 r. (nr akt kontroli ŻG.8361.23.2019.AD). Osoba upoważniona do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy odmówiła podpisania protokołu. Pismem z dnia 28 maja 2019 r. organ I instancji przesłał przedsiębiorcy drogą pocztową przedmiotowy protokół, który został doręczony stronie w dniu 30 maja 2019 r.

W trakcie kontroli w sklepie Biedronka nr 1898 kontrolą objęto łącznie 131 partii środków spożywczych. Zakwestionowano łącznie 77 partii środków spożywczych. Z uwagi na brak oznaczenia ceną i ceną jednostkową zakwestionowano 53 partii środków spożywczych. Z uwagi na brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach oferowanych do sprzedaży zakwestionowano 9 środków spożywczych, a z uwagi na nieprawidłowe ceny jednostkowe, zakwestionowano 8 środków spożywczych, co zostało zakwalifikowane jako brak cen jednostkowych i łącznie odnosi się do 17 środków spożywczych. Z uwagi na uwidocznienie cen w miejscu niedostępnym i niewidocznym dla konsumentów, poprzez przesłonięcie wywieszki cenowej towarem zakwestionowano 7 środków spożywczych, co zostało zakwalifikowane jako brak cen uwidoczniionych w miejscu sprzedaży.

Organ I instancji stwierdził, iż naruszenie przez stronę przepisów o obowiązku uwidaczniania cen podczas kontroli w sklepie Biedronka nr 1898 (objętej niniejszym postępowaniem) stanowi piąte z kolei następujące po sobie naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach przez Jeronimo Martins Polska S.A. w okresie 12 miesięcy licząc od dnia stwierdzenia takiego naruszenia po raz pierwszy tj. 14 listopada 2018 r., co zostało opisane w protokole kontroli nr ŻG.8361.23.2019.AD i w załącznikach do protokołu kontroli.

Pismem z dnia 25 czerwca 2019 r. Lubuski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen z uwagi na brak cen i cen jednostkowych przy 53 partiach środków spożywczych, brak cen jednostkowych przy 9 partiach środków spożywczych, nieprawidłowe ceny jednostkowe 8 partii środków spożywczych, niewidoczne ceny 7 partii środków spożywczych.

Decyzją z dnia 23 lipca 2019 r. (nr akt kontroli ŻG.8361.23.2019/AD) Lubuski WIIH na podstawie art. 6 ust. 2 o informowaniu o cenach nałożył na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. karę pieniężną w wysokości 5 000 zł za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na brak oznaczenia ceną i ceną jednostkową odnośnie 53 partii środków spożywczych, z uwagi na brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach oferowanych do sprzedaży odnośnie 9 partii środków spożywczych, z uwagi na nieprawidłowe ceny jednostkowe uwidocznione przy towarach oferowanych do sprzedaży odnośnie 8 środków spożywczych, z uwagi na

uwidocznienie cen w miejscu niedostępnym i niewidocznym dla konsumentów (wywieszka cenowa przesłonięta towarem) odnośnie 7 partii środków spożywczych.

Pismem z dnia 6 sierpnia 2019 r. odwołanie od w/w decyzji wniósł Pełnomocnik strony. Pismem z dnia 14 sierpnia 2019 r. Lubuski WIIH przekazał przedmiotowe odwołanie do Prezesa Urzędu.

Decyzją z dnia 17 września 2019 r. nr DIH-IV-7/2019 Prezes Urzędu uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia Lubuskiemu WIIH. Prezes Urzędu wskazał między innymi, iż w przedmiotowej sprawie postępowanie administracyjne zostało wszczęte pismem z dnia 25 czerwca 2019 r. Lubuskiego WIIH zawiadamiającym o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Natomiast zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Powyższe oznacza, że organ I instancji nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego odnośnie nałożenia kary na przedsiębiorcę na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Przywołanie w piśmie Lubuskiego WIIH z dnia 25 czerwca 2019 r. podstawy prawnej, odnoszącej się do deliktu administracyjnego o typie podstawowym, czyli art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach może budzić wątpliwości przedsiębiorcy co do rodzaju i wielkości sankcji administracyjnej, która zagraża przedsiębiorcy. Przepis art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, który jest typem kwalifikowanym deliktu administracyjnego odnosi się do takiego samego obowiązku nałożonego na przedsiębiorcę, lecz naruszanego przez tego przedsiębiorcę w sposób notoryjny, powtarzający się i podwyższa sankcję administracyjną poprzez podwyższenie górnego wymiaru kary z 20 000 zł do 40 000 zł. Dlatego też, przedsiębiorca powinien być poinformowany w sposób nie budzący wątpliwości o wysokości kary administracyjnej, która może zostać nałożona na przedsiębiorcę.

Pismem z dnia 17 października 2019 r. Lubuski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach oraz organ zażądał od przedsiębiorcy sporządzenia informacji o wielkości obrotu i przychodu za 2018 r. w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. Jednocześnie organ I instancji pouczył stronę o przysługującym jej prawie do brania czynnego udziału w każdym stadium postępowania, wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także przeglądania akt sprawy. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw w zakresie zapoznania się z materiałem dowodowym. Pismem z dnia 25 października 2019 r. pełnomocnik strony poinformował Lubuski WIIH o wysokości przychodu przedsiębiorcy za 2018 r.

Lubuski WIIH decyzją (sygn. akt ŻG.8361.23.2019.AD) z dnia 18 listopada 2019 r. nałożył na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. karę pieniężną w wysokości 7 000 zł z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. z uwagi na niewidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych produktów, nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe oraz niewidoczne ceny w miejscu sprzedaży detalicznej.

Pismem z dnia 2 grudnia 2019 r. pełnomocnik Strony wniósł odwołanie od w/w decyzji.

Prezes Urzędu zważył co następuje:

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji Organu pierwszej instancji. W toku postępowania Organ

odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie Strony jest uzasadnione oraz sprawdza czy wydana decyzja była prawidłowa.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes Urzędu wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym ich wszechstronnej oceny.

W trakcie kontroli inspektorzy sprawdzili prawidłowość uwidaczniania cen i cen jednostkowych. Poddano sprawdzeniu 131 artykułów żywnościowych. W przypadku 77 artykułów żywnościowych (59 % badanych artykułów) stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały udokumentowane w protokole kontroli nr ŻG.8361.23.2019.AD oraz w załącznikach do protokołu kontroli.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ujawnione nieprawidłowości stanowią naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Z kolei § 3 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za: litr dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości oraz za kilogram dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy, sztukę dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Cena jednostkowa towaru w świetle definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach, oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Uwidocznieniem jest ujawnienie informacji wymaganych ustawą w taki sposób, aby były one czytelne, widoczne, łatwo i bezpośrednio dostępne dla nabywców i aby przeciętny konsument mógł się samodzielnie zaznajomić z danymi na temat ceny i ceny jednostkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodów.

Stopień naruszenia obowiązków – został określony jako poważny, ponieważ zostały naruszone podstawowe obowiązki dotyczące uwidaczniania cen i cen jednostkowych, stwierdzono brak w jakiegokolwiek formie informacji o cenie towaru, brak w jakiegokolwiek formie informacji o cenie jednostkowej towaru. Powyższe godzi w prawo konsumenta do informacji, a także uniemożliwia mu porównanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym. Poważny stopień naruszenia odnosi się do uchybień, do których należą przede wszystkim brak informacji o cenach towarów, brak informacji o cenach towarów i o cenach jednostkowych, oraz brak informacji o cenach jednostkowych towarów w odniesieniu do znacznej części towarów.

Nie uwidaczniając cen Strona pozbawiła konsumentów możliwości realizacji prawa do informacji o cenach towarów, co pozbawia ich możliwości rozważenia przedstawionej oferty i podjęcia świadomej decyzji dotyczącej zawarcia określonej umowy z określonym kontrahentem, a przez to ogranicza swobodę zawierania umów. Brak natomiast uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych lecz o innej masie czy objętości, a przez to utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich

interesy ekonomiczne oraz prawo do rzetelnej informacji o cenie. Same uwidocznione przy towarach ceny - jakkolwiek w przedmiotowej sprawie przy części towarów stwierdzono ich całkowity brak - bez uwidocznienia cen jednostkowych tych towarów, nie zapewniają jednoznacznej oraz niebudzącej wątpliwości informacji o wysokości tych cen.

Konsumenci dla 59 % towarów (objętych kontrolą) nie otrzymywali informacji o cenach w ogóle, cenach jednostkowych w ogóle, cenach i cenach jednostkowych. Powyższe uniemożliwiało im dokonanie świadomego wyboru produktu w oparciu o to kryterium oraz porównanie cen między produktami poszczególnych marek bądź takimi samymi produktami o różnej gramaturze. Podkreślić należy, że celem regulacji w zakresie informowania o cenach jest poprawa ochrony interesów konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami - motyw 1 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L 80 z 18.03.1998 r. s. 27), zwanej „dyrektywą 98/6/WE”. Tym samym obowiązkiem Strony było podanie informacji o cenach w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, dla wszystkich wyrobów, a Strona w przypadku 77 wyrobów tego obowiązku nie dopełniła.

Dokonując oceny stopnia naruszenia obowiązków stwierdzono, że przedsiębiorca nie uwidaczniając cen oraz cen jednostkowych towarów w jakiegokolwiek formie dostępnej dla kupującego poważnie naruszył obowiązek określony w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Cena oraz cena jednostkowa jest bowiem podstawowym kryterium informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych.

Dotychczasowa działalność przedsiębiorcy – jest to przesłanka, która wymaga dostosowania sankcji do konkretnego przedsiębiorcy oraz uwzględnienia dotychczasowej działalności w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach. W związku z powyższym, przy ocenie niniejszej przesłanki Prezes Urzędu wziął pod uwagę wyniki dotychczas przeprowadzonych kontroli Strony w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen.

Strona funkcjonuje na rynku od 2004 r. i była niejednokrotnie kontrolowana, zatem powinna wykazać się znajomością obowiązujących przepisów dotyczących prawidłowego uwidaczniania cen i cen jednostkowych.

Lubuski WIIH ustalił przeprowadzając kontrole, że przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy licząc od dnia 14 listopada 2018 r. po raz piąty naruszył obowiązki w zakresie uwidaczniania cen. Przedmiotowa kontrola wykazała piąte naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach. W wyniku ustaleń kontrolnych stwierdzających naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach, Organ I instancji przeprowadził dotychczasowo cztery wcześniejsze postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji, którymi nałożył na Stronę kary pieniężne z tytułu nieprzestrzegania obowiązków wskazanych w ustawie o informowaniu o cenach.

Następujące kontrole przeprowadzone przez inspektorów Lubuskiego WIIH stanowią wykaz naruszeń, które warunkują zastosowanie w stosunku do przedsiębiorcy w tym konkretnym przypadku art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach.

W dniach 14 – 23 listopada 2018 r. w sklepie Biedronka nr 2081 w Zielonej Górze, ul. Zachodnia 65, inspektorzy Lubuskiego WIIH skontrolowali 51 partii środków spożywczych, z których z uwagi na brak uwidocznionych cen zakwestionowano 50 partii, w tym z uwagi na brak cen jednostkowych 43 partii towarów. Powyższe naruszenie zostało zakwalifikowane jako **pierwsze** naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach i zostało opisane w protokole kontroli nr ZŻG.8361.97.2018 jako naruszenie, które zostało stwierdzone w dniu 14 listopada 2018 r. i rozpoczyna dwunastomiesięczny przedział czasowy, w którym następne naruszenia będą stanowiły podstawę do wymiaru wyższej kary. Lubuski WIIH decyzją z dnia 21 stycznia 2019r. nr akt kontroli ZŻG.8361.97.2018.JS, wymierzył

przedsiębiorcy za naruszenie obowiązków uwidaczniania cen i cen jednostkowych karę pieniężną w wysokości 1 400 zł. Przedsiębiorca nie wniósł odwołania od decyzji I instancji i decyzja ta stała się decyzją ostateczną.

W dniach 23 listopada - 6 grudnia 2018 r. w sklepie Biedronka Nr 4337, 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Żwirowa 25 - inspektorzy Lubuskiego WIIH skontrolowali 36 partii towarów nieżywnościowych, z których z uwagi na brak cen na towarze, bezpośrednio przy towarze bądź w bliskości towaru zakwestionowano 21 partii. Powyższe naruszenie zostało zakwalifikowane jako **drugie** naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach w okresie 12 miesięcy od dnia, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy tj. od dnia 14 listopada 2018 r. Lubuski WIIH decyzją z dnia 16 stycznia 2019 r. nr akt kontroli BP.8361.116.2018.WJ wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1 000 zł. Przedsiębiorca wniósł odwołanie od tej decyzji. Prezes Urzędu decyzją nr DIH-III/10/2019 z dnia 18 marca 2019 r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy. Decyzja została doręczona stronie w dniu 21 marca 2019 r., o czym świadczy zwrotne potwierdzenie odbioru. Decyzja II instancji jest decyzją ostateczną.

W dniach 24 kwietnia – 2 maja 2019 r. w sklepie „Biedronka” nr 4747 w Zielonej Górze, ul. Stary Rynek 17, inspektorzy Lubuskiego WIIH skontrolowali 131 partii artykułów spożywczych, z których z uwagi na brak uwidocznienia cen zakwestionowano 54 partie oraz z uwagi na brak cen jednostkowych 50 partii. Powyższe naruszenie zostało zakwalifikowane jako **trzecie** naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach w okresie 12 miesięcy od dnia, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy tj. od dnia 14 listopada 2018 r. Lubuski WIIH decyzją z dnia 7 czerwca 2019 r. nr akt kontroli ZŻG.8361.22.2019.KB wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 4 000 zł. Przedsiębiorca nie wniósł odwołania od decyzji I instancji i decyzja ta stała się decyzją ostateczną.

W dniach 28 sierpnia - 11 września 2019 r. inspektorzy Lubuskiego WIIH przeprowadzili kontrolę w Sklepie Biedronka nr 3988 przy ul. 30 Stycznia nr 7 w Gorzowie Wielkopolskim. Kontrolą objęto łącznie 76 partii produktów artykułów nieżywnościowych. Zakwestionowano 57 partii towarów sprzedawanych według objętości i masy, które nie posiadały ceny uwidocznionej w miejscu sprzedaży (24 partie) oraz ceny jednostkowej (33 partie). Powyższe naruszenie zostało zakwalifikowane jako **czwarte** naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach w okresie 12 miesięcy od dnia, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy tj. od dnia 14 listopada 2018 r. Lubuski WIIH decyzją (sygn. akt BP.8361.62.2019.AS) z dnia 21 października 2019 r. nałożył na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. karę pieniężną w wysokości 5 000 zł z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen w odniesieniu do 24 partii oraz cen jednostkowych 33 partii towarów. Pismem z dnia 4 listopada 2019 r. pełnomocnik Strony wniósł odwołanie od w/w decyzji. Decyzją nr DIH-IV-01/2020 z dnia 20 stycznia 2020 r. Prezes Urzędu utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy, która stała się decyzją ostateczną. Decyzja II instancji została doręczona stronie w 23 stycznia 2020 r., o czym świadczy zwrotne potwierdzenie odbioru.

Przedmiotowe postępowanie odnoszące się do zaskarżonej decyzji zostało zakwalifikowane jako piąte naruszenie przez przedsiębiorcę art. 4 ustawy o informowaniu o cenach w dwunastomiesięcznym przedziale czasowym, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy tj. od dnia 14 listopada 2018 r.

Analizując dotychczasową działalność przedsiębiorcy, Prezes Urzędu stwierdza, że ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości nie były jednorazowym, incydentalnym przypadkiem naruszenia przez Stronę przepisów o uwidocznianiu cen. Istotnym jest również

fakt, że kontrole we wszystkich wymienionych placówkach poprzedzone były zawiadomieniami o zamiarze przeprowadzenia kontroli. W związku z powyższym, przedsiębiorca miał możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli.

Strona nie wykonała obowiązków wynikających z art. 4 ustawy o informowaniu o cenach pięciokrotnie licząc od dnia pierwszego stwierdzenia nieprawidłowości, to jest od stwierdzenia naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach podczas kontroli przeprowadzonej w dniach 14 - 23 listopada 2018 r. Strona nie tylko wypełniła swym zachowaniem minimalny warunek co do ilości naruszeń obowiązków skutkujący możliwością wymierzenia kary w podwyższonej wysokości, ale go przekroczyła. Skumulowanie takiej ilości stwierdzonych naruszeń obowiązków świadczy o tym, że Strona istotnie naruszyła i ograniczyła podstawowe uprawnienie konsumentów, to jest prawo do informacji o cenach towarów.

W ocenie Prezesa Urzędu, Strona nie dołożyła należytej staranności przy wykonywaniu działalności gospodarczej w celu przestrzegania przepisów istotnych z punktu widzenia praw i interesów konsumentów, i nie podjęła działań w zakresie ustalenia przyczyn, które powodują nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen. Przebieg dotychczasowej działalności Strony stanowi okoliczność zaostrzającą wymiar kary.

Wielkość obrotu i przychodu – Biorąc pod uwagę trzecią dyrektywę wpływającą na wymiar kary pieniężnej, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, Lubuski WIIH na podstawie posiadanej informacji o wielkości obrotów i przychodu uznał, że Strona wykracza poza kategorie przedsiębiorców przewidziane w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r., poz. 1292 i poz. 1495), tj. mikro-przedsiębiorców, małych oraz średnich przedsiębiorców i należy do kategorii pozostałych przedsiębiorców. Strona przedstawiła informację o wielkości przychodu za 2018 r. W związku z powyższym, Prezes Urzędu wziął pod uwagę okoliczność, że udział Strony w obrocie rynkowym jest jednym z największych, a wysokość kary w stosunku do obrotu stanowi ułamkową część procenta.

Ponadto wskazać należy, że kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez ustawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6/WE, nakazuje, że kara musi być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, powinna być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Przepisy ww. dyrektywy stosowane są przez Organ pomocniczo.

Na tej podstawie, Prezes Urzędu stwierdza, że zasadne jest nałożenie na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. kary pieniężnej w wysokości 7 000 zł z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. z uwagi na niewidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych produktów, nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe oraz niewidoczne ceny w miejscu sprzedaży detalicznej.

W swoim odwołaniu od zaskarżonej decyzji pełnomocnik Strony podniósł, co następuje.

- I. Zarzut naruszenia art. 189f § 1 pkt 1 KPA poprzez jego niezastosowanie**, pomimo, że zostały wszystkie przesłanki pozwalające na odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w niniejszej sprawie, tj. naruszenie prawa dokonane przez Przedsiębiorcę było znikome, nadto zaprzestał on naruszania prawa.
- II. Zarzut naruszenia art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w zw. z art. 14 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. roku - Prawa przedsiębiorców** poprzez nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej w kwocie 7 000 zł, mimo, iż w sprawach, w których doszło do większego naruszenia obowiązków wynikających z Ustawy o informowaniu o cenach organy administracji publicznej wymierzały kary ponad 9 - krotnie niższe, co stanowi nieuzasadnione odstąpienie od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.
- III. zarzut naruszenia art. 7 w zw. z art. 77 w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach** poprzez nieustalenie i niewyjaśnienie, czy wskazane przez Organ I instancji decyzje uzasadniające zastosowanie art. 6 ust. 2 Ustawy o informowaniu o cenach (str. 9 decyzji), są ostateczne i mogą być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej.

IV. Wnioski strony

Strona wniosła na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 KPA o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i wydanie decyzji o odstąpieniu od nakładania na Przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej, ewentualnie o:
- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej w kwocie 733,27 zł.

Odnosnie powyższych zarzutów i wniosków Prezes Urzędu, zważył co następuje:

Ad. I. Zarzut naruszenia art. 189f § 1 pkt 1 KPA

Strona stawia zarzut naruszenia art. 189f § 1 pkt 1 KPA poprzez jego niezastosowanie, pomimo, że zostały wszystkie przesłanki pozwalające na odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w niniejszej sprawie, tj. naruszenie prawa dokonane przez Przedsiębiorcę było znikome, nadto zaprzestał on naruszania prawa.

Ponadto strona podnosi, że Organ I instancji nie wskazał, czy stwierdzone braki utrzymywały się przez cały okres kontroli, czy też występowały jednostkowo i łącznie dawały liczbę 77 partii. Czynności kontrolne prowadzone były w okresie aż 20 dni, zatem wyjaśnienie częstotliwości występowania braków ma istotne znaczenie dla oceny przestrzegania obowiązków przez Przedsiębiorcę (większym naruszeniem jest bowiem brak oznaczeń utrzymujących się przez 20 dni, niż występowanie braków na poziomie np. 4 oznaczeń każdego dnia, jednakże dotyczących każdorazowo innych produktów).

Strona również podnosi, iż w kontrolowanym okresie na stanie placówki znajdowało się aż 10 700 indeksów produktów. Oznacza to, że w całym kontrolowanym okresie udział zakwestionowanych pozycji (77) we wszystkich pozycjach na stanie placówki (10 700) wyniósł zaledwie 0,71%.

Odnosnie powyższego zarzutu Prezes Urzędu informuje co następuje:

Zgodnie z art. 189f § 1 KPA Organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a Strona zaprzestała naruszania prawa lub

2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na Stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony Organ administracji publicznej lub Strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Do zastosowania instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 KPA konieczne jest jednoczesne spełnienie dwóch przesłanek: zaistnienia znikomej wagi naruszenia prawa i zaprzestanie przez Stronę naruszania prawa. Obydwie przesłanki powinny być spełnione kumulatywnie, czyli zaistnienie tylko jednej przesłanki nie uprawnia Organu do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary.

Prezes Urzędu stoi na stanowisku, iż ustalony stan faktyczny nie stwarzał podstaw do uznania powstałego naruszenia za znikome. Konsumenci pozbawieni dostępu do prawidłowo uwidocznionych cen, a także cen jednostkowych towarów pozbawieni są tym samym możliwości pełnego rozeznania i podjęcia obiektywnej decyzji w sprawie dokonania zakupu. W ocenie Prezesa Urzędu, nie zachodzi w tym przypadku znikome naruszenie prawa, a całościowa ocena zgodności z prawem działania Strony, która narusza obowiązek administracyjno-prawny jest niekorzystna dla Strony.

Odnosząc się do argumentacji strony, iż organ I instancji nie wskazał, czy stwierdzone braki utrzymywały się przez cały okres kontroli, czy też występowały jednostkowo i łącznie dawały liczbę 77 partii, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że dowodem w sprawie jest protokół kontroli, który na ogół zostaje wystawiony ostatniego dnia kontroli i jest udostępniany przedsiębiorcy. W przypadku, gdy kontrola trwa kilka dni wszystkie stwierdzone naruszenia w przedziale czasowym określonym w protokole kontroli podlegają notyfikacji w tym protokole. Nie jest istotne którego dnia kontroli zostały stwierdzone naruszenia. Dla postępowania kontrolnego nie jest istotny fakt, że w trakcie kontroli Strona uzupełniła brakujące ceny i ceny jednostkowe w tym konkretnym sklepie. Dla postępowania kontrolnego nie ma znaczenia wyjaśnienie częstotliwości występowania braków w przedziale czasowym podlegającym kontroli. Protokół kontroli powinien zawierać wszystkie ustalenia w zakresie stanu faktycznego poczynione w toku kontroli, w tym przypadku m.in. stwierdzone naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach, a nie tylko wybiórczo wybrane naruszenia miarkowane według zasady wartościowania.

Odnosząc się do argumentacji strony, że wyjaśnienie częstotliwości ma istotne znaczenie dla oceny przestrzegania obowiązków przez Przedsiębiorcę, ponieważ braki mogły występować jednostkowo, co dało łącznie liczbę 77 partii w przedziale czasowym podlegającym kontroli, Prezes Urzędu informuje, że przepisy ustawy informowaniu o cenach mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie przewidują możliwości uwzględnienia „incydentalności” naruszenia przepisów, czy też wartościowania przyczyn naruszenia. Zgodnie z orzecnictwem sądów administracyjnych, z przepisów prawa powinno wynikać, że odpowiednie organy posiadają uprawnienia do uwzględnienia incydentalności naruszenia przepisów lub też wartościowania przyczyn naruszenia. (patrz: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt II SA/Bd 146/19). Ani przepisy ustawy o informowaniu o cenach, ani przepisy ustawy o Inspekcji Handlowej nie nadają uprawnień inspektorom Inspekcji Handlowej do uwzględniania incydentalności naruszenia czy też wartościowania przyczyn naruszenia, co jest wskazywane przez stronę jako zarzut niewyjaśnienia częstotliwości występowania braków. Należy zwrócić uwagę, że zakres kontroli wskazany w pkt. 1 zawiadomienia Lubuskiego WIIH o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 8 kwietnia 2019 r. odnosił się do „kontroli przestrzegania przepisów o uwidacznianiu cen oferowanych środków spożywczych oraz wyznaczonych dla nich dat minimalnej trwałości i terminów przydatności do spożycia”. Tym samym podjęcie przez inspektorów jakichkolwiek działań w zakresie uwzględnienia incydentalności naruszenia, wskazywania w protokole kontroli naruszeń według zasady wartościowania mogłoby być

sprzeczne z zakresem kontroli, ponieważ zakres kontroli nie odnosi się do wartościowania, tylko do sprawdzenia przestrzegania przepisów o uwidacznianiu cen oferowanych środków spożywczych. W tym miejscu wskazać należy, że kontrole przeprowadzane na podstawie przepisów prawa unijnego w innych branżach mogą wprowadzać wartościowanie naruszeń, ale wynika to z przepisów prawa (np. niezgodności poziomu I są kwalifikowane jako poważniejsze niż niezgodności poziomu II).

Jako znikome naruszenie prawa nie może zostać zakwalifikowany prezentowany przez stronę argument, iż udział zakwestionowanych pozycji (77) we wszystkich pozycjach na stanie placówki (10 700) wyniósł zaledwie 0,71 %.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Prezes Urzędu informuje, że kontrole przeprowadzane są metodą próbkowania. Próbkę dobierane są metodą losową przez inspektorów. To kontrolujący dokonuje selekcji materiału pobieranego do próbek. Danymi wiarygodnymi i rzetelnymi stanowiącymi podstawę referencyjną jest ilość skontrolowanych towarów, a nie wielkość asortymentu. Dane w zakresie wielkości asortymentu podawane przez przedsiębiorcę nie zostały zweryfikowane przez inspektorów. Należy zwrócić uwagę, że w dyrektywach wymiaru kary nie ma żadnego odniesienia do wielkości asortymentu, a inspektorzy nie mają obowiązku weryfikowania czy podawana przez przedsiębiorcę wielkość asortymentu jest zgodna z prawdą, ponieważ przedmiotem kontroli nie jest badanie wielkości asortymentu. Tym samym przy ocenie stopnia naruszenia obowiązków bierze się pod uwagę udział procentowy stwierdzonych naruszeń w stosunku do ilości towarów objętych kontrolą. W tym przypadku, konsumenci dla 59 % towarów (objętych kontrolą) nie otrzymywali informacji o cenach lub cenach jednostkowych, co uniemożliwiało im dokonanie świadomego wyboru produktu w oparciu o to kryterium oraz porównanie cen między produktami poszczególnych marek bądź takimi samymi produktami o różnej gramaturze. Wyniki kontroli wskazujące na to, że 77 towarów objętych kontrolą były pozbawione cen oraz cen jednostkowych, nie umożliwiają zakwalifikowania tego naruszenia do naruszenia prawa, które jest znikome. Wręcz przeciwnie, wyniki kontroli wskazują na poważne naruszenie prawa.

Druga przesłanka odnosząca się do zaprzestania naruszenia prawa również nie została spełniona przez stronę.

Jednocześnie Prezes Urzędu wskazuje, iż z przepisu § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia o uwidacznianiu cen można wywieść, iż uwidacznianie cen przez przedsiębiorcę powinno nastąpić przed momentem udostępnienia danego towaru do sprzedaży konsumentowi, o czym świadczy zdanie: „*cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów*”. Jakakolwiek inna wykładnia tego przepisu umożliwiająca przedsiębiorcy, uwidacznianie cen w miejscu, które nie jest ogólnodostępne lub nie jest dobrze widoczne dla konsumentów jest błędna. Powyższe oznacza, że w momencie zaproszenia do punktu sprzedaży konsumentów cena towaru powinna być uwidoczniiona. Tym samym, każde otwarcie punktu sprzedaży oznacza złożenie oferty konsumentowi i jest terminem wykonania obowiązku uwidaczniania cen. Niewykonanie tego obowiązku przed udostępnieniem towaru do sprzedaży skutkuje nałożeniem na przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej. Dlatego też, ceny powinny być uwidocznione przed wejściem inspektorów na teren sklepu, tak jak powinny być uwidocznione przed zaproszeniem klientów do sklepu.

Strona notoryjnie narusza przepisy art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. Argument tego rodzaju, że pojawienie się inspektorów Inspekcji Handlowej, którzy wskażą stronie gdzie znajdują się towary z nieprawidłowym oznaczeniem cen, a następnie odstąpią od wymierzenia kary, bo pracownicy przedsiębiorcy uzupełnią braki, jest nie do przyjęcia przez organy Inspekcji Handlowej. Celem kontroli nie jest wskazywanie gdzie leżą towary z nieprawidłowo oznaczonymi cenami, które podczas kontroli powinny być uzupełnione.

Celem kontroli jest ustalenie, czy przedsiębiorca realizuje obowiązki wynikające z art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. I takie ustalenie faktyczne zostało stwierdzone.

Na podstawie wiedzy Prezesa Urzędu posiadanej z urzędu, nie jest możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 2 KPA ponieważ uprzednie kary nakładane przez Lubuskiego WIIH, a także przez inne wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej za naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach nie spełniają celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. A wręcz przeciwnie, kary pieniężne nakładane na przedsiębiorcę dotychczasowo przez Lubuskiego WIIH i wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej na terenie Polski nie spełniały swojej funkcji prewencyjnej i nie odstraszały przedsiębiorcy od dalszego naruszania prawa, co stanowi okoliczność obciążającą a nie łagodzącą.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 KPA, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że notoryjne, powtarzające się naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach nie pozwalają na spełnienie celów dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeżenie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Na tej podstawie, Prezes Urzędu stwierdza, że zarzut naruszenia art. 189f § 1 pkt 1 KPA jest oczywiście bezzasadny.

Ad. II

Zarzut naruszenia art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w zw. z art. 14 Prawa przedsiębiorców.

Strona podnosi zarzut naruszenia art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w związku z art. 14 Prawa przedsiębiorców poprzez nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej w kwocie 7 000 zł, mimo, iż w sprawach, w których doszło do większego naruszenia obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach organy administracji publicznej wymierzały kary ponad 9-krotnie niższe, co stanowi nieuzasadnione odstąpienie od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym. Strona przywołała wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 2015 roku, sygn. akt VI SA/Wa 1406/15, gdzie Sąd rozpoznając skargę od decyzji Prezesa Urzędu uznał, że naruszenie Ustawy o informowaniu o cenach co do 105 partii towarów uzasadnia zastosowanie kary pieniężnej w kwocie 1 000 zł.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, Prezes Urzędu informuje co następuje:

Przywołany przez stronę wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie odnosi się do innego stanu faktycznego i prawnego. Przede wszystkim należy wskazać, że wyrok ten odnosi się do kary wymierzonej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. W tym konkretnym przypadku, kara pieniężna została wymierzona na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. W stanie faktycznym sprawy, Prezes Urzędu decyzją z dnia 17 września 2019 r. nr DIH-IV-7/2019 uchylił w całości poprzedzającą decyzję Lubuskiego WIIH z dnia 23 lipca 2019 r. (nr akt kontroli ŻG.8361.23.2019/AD) i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia Lubuskiemu WIIH. W uzasadnieniu decyzji Prezes Urzędu wskazał między innymi, iż w przedmiotowej sprawie postępowanie administracyjne zostało wszczęte pismem z dnia 25 czerwca 2019 r. Lubuskiego WIIH zawiadamiającym o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Natomiast uchylona decyzja I instancji została wydana na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Przywołanie w piśmie Lubuskiego WIIH z dnia 25 czerwca 2019 r. podstawy prawnej, odnoszącej się do deliktu

administracyjnego o typie podstawowym, czyli art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach może budzić wątpliwości przedsiębiorcy co do rodzaju i wielkości sankcji administracyjnej, która zagraża przedsiębiorcy. Przepis art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach charakteryzuje się tym, że ma podwyższony górny wymiar kary z 20 000 zł na 40 000 zł. Powyższe oznacza, że ustawodawca w przypadkach kwalifikowanych na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, czyli w przypadku stwierdzonych naruszeń co najmniej trzykrotnie we wskazanym w przepisie przedziale czasowym, nakazuje wymierzanie kary wyższej nawet o 100% w stosunku do kary wymierzonej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Lubuski WIIH pismem z dnia 17 października 2019 r. zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach

W tym konkretnym przypadku, przedsiębiorca spełnił przesłanki z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, dlatego też kara jest bardziej dotkliwa, co jest uzasadnione pod względem faktycznym i prawnym.

W tym konkretnym przypadku, za pięciokrotne naruszenie kara została wymierzona w wysokości 17,5 % górnego wymiaru kary. Upřednie naruszenia w tym przedziale czasowym skutkują proporcjonalnym podwyższaniem wymiaru kary. Każde kolejne naruszenie ma wpływ na wymiar kary w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w swoim wyroku z dnia 11 grudnia 2019 r. (sygn. akt VI SA/Wa 1400/19) orzekł:

„ (...) w przypadku kary pieniężnej nakładanej w oparciu o przepis art. 6 ust. 2 ww. ustawy, przyjmując należy, że jeśli upřednio przedsiębiorca karany był za naruszenie określonych norm ustawy, to dalsze nieprzestrzeganie zapisów ustawy, o jakich mowa w art. 4, winno spotkać się z karą bardziej dotkliwą, skoro ukarany nadal nie stosuje się do nakazów prawa ”.

Należy zwrócić uwagę, że w ramach aktualnego orzecznictwa, które odnosi się do przedsiębiorcy, Sąd nakazuje stosowanie kar bardziej dotkliwych, skoro ukarany nadal nie stosuje się do nakazów prawa.

Na tej podstawie Prezes Urzędu stwierdza, że zarzut naruszenia art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach w zw. z art. 14 Prawa przedsiębiorców jest oczywiście bezzasadny.

Ad. III

Zarzut naruszenia art. 7 w zw. z art. 77 § 1 KPA w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach

Strona podnosi zarzut naruszenia art. 7 w zw. z art. 77 § 1 KPA w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach poprzez nieustalenie i niewyjaśnienie, czy wskazane przez Organ I instancji decyzje uzasadniające zastosowanie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach (str. 9 decyzji), są ostateczne i mogą być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej.

Odnosnie powyższego zarzutu, Prezes Urzędu informuje, że wskazane decyzje I i II instancji wymienione w niniejszym postępowaniu są ostateczne i mogą być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej. Dlatego też, w/w zarzut jest bezzasadny.

Ad. IV Wnioski strony

Strona wniosła na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 KPA o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i wydanie decyzji o odstąpieniu od nakładania na Przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej, ewentualnie o:
- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej w kwocie 733,27 zł.

Odnosnie wniosków strony, Prezes Urzędu informuje co następuje.

Prezes Urzędu nie znajduje podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji w całości i wydania decyzji o odstąpieniu od nakładania na przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej. Każde kolejne naruszenia, które zostały zidentyfikowane przez inspektorów Lubuskiego WIIH w dokładnie określonym 12 – miesięcznym przedziale czasowym od dnia zidentyfikowania naruszenia po raz pierwszy, mają wpływ na procentowe zwiększenie wymiaru kary przy każdym stwierdzonym naruszeniu. Należy zwrócić uwagę, że działanie przedsiębiorcy polegające na ignorowaniu obowiązku informowania o cenach skutkuje nakładaniem kolejnych kar na przedsiębiorcę

Prezes Urzędu nie znajduje również podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez orzeczenie kary w niższej wysokości, wskazanej przez stronę w kwocie 733,27 zł, ponieważ nałożona kara ma charakter proporcjonalny. Strona przywołuje przeprowadzoną przez siebie wycenę jednego naruszenia opartą o wycenę naruszenia na podstawie przywołanego przez siebie wyroku z 2015 r. (sygn. akt VI SA/Wa 1406/15) i dokonuje wyceny jednego naruszenia na 9,253 zł. Biorąc pod uwagę, że wskazany wyrok nie dotyczy postępowania prowadzonego na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, to metodyka stosowania wyceny jednego naruszenia mogłaby odnosić się do wartości 1750 zł za jedno naruszenie. Natomiast wyrok z 2019 r. (sygn. akt VI SA/Wa 1400/19) odnosi się do postępowania, w którym stwierdzono brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych 11 asortymentów towarów oraz brak uwidocznienia ceny jednostkowej 1 asortymentu towaru, natomiast kara została nałożona w wysokości 21 000 zł. Stosując tę metodologię, łączna kara nałożona na przedsiębiorcę wynosiłaby w tym konkretnym przypadku 134 750 zł (1750 zł x 77 naruszeń jednostkowych) czyli przewyższałaby górny próg wymiaru kary 40 000 zł ponad trzykrotnie. Dlatego też, stosowanie takiej metodologii nie ma uzasadnienia faktycznego ani prawnego. Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie przewidują sankcjonowania za poszczególne naruszenie ani wymierzania kary łącznej. Dyrektywy wymiaru kary zostały określone w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i wskazują, że przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej decyzji wszystkie dyrektywy wymiaru kary z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach zostały szczegółowo omówione.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 KPA Organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez Organ drugiej instancji oceny, że decyzja Organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez Organ drugiej instancji. Prezes Urzędu przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez Organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Lubuski WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie, karę pieniężną w wysokości 7 000 zł z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. z uwagi na niewidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych produktów, nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe oraz niewidoczne ceny w miejscu sprzedaży detalicznej.

Tym samym decyzja Lubuskiego WIIH (sygn. akt ŻG.8361.23.2019.AD) z dnia 18 listopada 2019 r. powinna pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia Stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
1. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od Strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 1) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 2) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 3) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
2. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane Stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sędowo-administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
3. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r., poz. 1302 z późn. zm.); § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178).

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska

Dyrektor

Departamentu Inspekcji Handlowej

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Radca Prawny reprezentujący Jeronimo Martins Polska S.A., ul. Żniwna 5,
62-025 Kostrzyn

2. a/a

Do wiadomości:

Lubuski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim